

Орган Олександрійського Гепітскомісара

Українські селяни одержують землю у власність Дальший рішучий крок до знищення большевицької системи Всі сили треба напружити для будівництва

Берлін, 3 червня

З перших днів своєї праці у звільнених Східних областях вважає Німецький Уряд своїм завданням ліквідацію большевицької системи та установлення нового порядку у Східних областях. Проводячи послідовно цю політику, видав Німецький Уряд для зайнятих Східних областей декларацію про селянське право власності, яка ґрунтується на новий аграрний порядок від 15. 2. 42 р. і поширює, головним чином, зміст.

До переведення декларації будуть видані найближчим часом накази про виконання, які забезпечать швидке виконання цих посянень.

Декларація має наступний зміст:

Німецький Уряд сприяє та захищає основну селянську власність. Тому в зайнятих Східних областях буде введена власність на землю для трудящого селянського населення.

Основою для роздачі земельної власності є вказівки нового аграрного порядку від 15. 2. 42. Земля, яка при землевпорядженні наділена землемірами, по-

дорученню Німецького Управління, місцевим селянам в постійне індивідуальне користування, буде визнана приватною власністю селян. Вказівки та передача власності будуть продовжені в межах, що определяться в ході землеустрою. Право на землю мають всі, хто обробляє землю.

Крім селян, які тепер живуть на місці землекористування, будуть за вказівками прийняті до уваги всі, що мають право на землю, також ті, що тимчасово відсутні, ті, що працювали до військової служби, солдати червоної армії, евакуйовані, заслані большевиками, ті, що знаходяться на роботах у Німеччині та військовополонені.

Роздача земельної власності звертає увагу на співпрацю сільського населення при завданнях с.-г. продукції. Вона зобов'язує селян зайнятих Східних областей напружити в майбутньому всі сили на нове будівництво і цим допомогти остаточно знищити большевизм.

Берлін, 3-го червня 1943 р. Іменем Німецького Уряду:

підписав Альфред Розенберг, Райхсміністр для зайнятих Східних областей.

Преса світу про промови Райхсміністра др. Геббельса та Шпеера в Берлінській Спортивній Палаті

Велика демонстрація у Берлінській Спортивній Палаті викликала сильний відгомін у світовій пресі. Промову Райхсміністра др. Геббельса одночасно називають виявом волі перемоги та безумовної віри у перемогу німецького народу. Відносно звіту Райхсміністра Шпеера преса стверджує, що він був під знаком незломної німецької сили та бойової рішучості і що блискучі досягнення німецького збройового промислу залишили по собі переконливі враження.

Римська преса широко передає промови обох міністрів та великими заголовками за чотирі шпальти підкреслює могутність німецької збройової потенції. Промови, пишеться між іншим, дають вислів незломної волі державі оці боротися аж до перемоги. Промови є найкращою відповіддю на ворожі високонарні слова. Ними усунуто останні ілюзії ворога, що могутній збройовий потенціал Німеччини можна знати бомбовими нальотами.

Також румунська преса присвячує багато місця промовам Райхсміністра др. Геббельса та Шпеера. У них вбачають доказ нечуваної сили Райху. Підкреслюється, що числа є такі імпонуючі, що їх не можуть перевершити навіть зроджені у фантазії числа, вистаєлені Англією та ЗДА. Це абсолютно певне, що відважні заходи бу-

дуть жакливі. Німецькі Збройні Сили приготувані на всяке напруження та на всяке положення.

Болгарська преса подає промови обох міністрів на передовому місці та зауважує, що вони є могутніми документами націонал-соціалістичної Німеччини в останніх місяцях та що вони ще раз підкреслили сильну віру німецького народу в остаточно перемогу. Німеччина сьогодні приготувана до війни краще, ніж будьколи раніше, та робить всі заходи, щоб вибороти остаточно перемогу.

Могутні досягнення німецького збройового промислу та рішучі і відверті слова Райхсміністра др. Геббельса про дії німецьких Збройових Сил, які мусять довести до перемоги, викликали сильний відгомін також у словацькій пресі. Часописи підкреслюють, що німецька продукція зброї зростає, не зважаючи на нальоти.

Мадярські часописи також підкреслюють значний зріст німецької продукції зброї та відмічають, що Німеччина є непереможна і що її Збройні Сили є готові відбити ворожі сироби десанту.

Фінляндські часописи підкреслюють, що німецька воєнна продукція принесла рекордні досягнення, не зважаючи на ворожі терористичні нальоти. У промові др. Геббельса особливо відмічається ті місяці, в яких міністр вказує на те, що сьо-

годні ціла Європа прагне для перемоги та що вона також буде користуватися плодами тієї сильної віри за волю. Також мадридська преса ширше передає промови обох міністрів. І вона підкреслює значне збільшення досягнень збройового промислу. Данські часописи передають промови на передових місцях та в заголовках підкреслюють рекордні досягнення німецької продукції зброї і заповідження німецької відваги за англійський літунський терор.

Норвезька преса, приводячи довгі уривки промов обох міністрів, пише: Німецький народ знає свої історичні шанси і тому досягне остаточної перемоги. Також шведська преса широко передає промови обох міністрів. Часописи підкреслюють німецьку воєнну діяльність, яку виразно на перше місце поставили Райхсміністр др. Геббельс та Райхсміністр Шпеер.

Швейцарська преса відмічає, що маніфестація була не лише вшануванням праці, але також демонстрацією сили німецьких збройових. Вона показала німецькому народові, що він з добрими перспективами може вести війну. Турецька преса підносить на перше місце безумовну волю перемоги німецького народу. Вона присвячує багато уваги також зростові продукції зброї.

Французька преса виявляє думку, що Німеччина має сьогодні всі козири в руках.

Головна Квартира Фюрера Верховне Командування Збройних Сил повідомляє:

15-VI-43 р.

На північ від Кубані і в районі Бельова залягли місцеві атаки ворога.

На морі біля острова Пантеллері швидкі бойові літаки влучили бомбами у 7 транспортних суден середньої величини. Минулої ночі важкі німецькі бойові літаки бомбили споруди порту Бон.

Під час збройової розвідки над Атлантикою німецькі літаки тяжко пошкодили перед португальським узбережжям торговельне судно і збили у повітряних боях 4 ворожі літаки.

Минулої ночі британські бомбовики налітали на Західнонімецьку територію. Поціли-

бомб мали наслідком значні руйнації у житлових кварталах; передусім зазнало втрат населення міста Обергаузен. За дотеперішніми відомостями, збито 20 бомбовиків.

В ніч на 15. червня авіація атакувала бомбами важкого калібру поодинокі об'єкти в районі Лондона й Східної Англії.

Під час атаки одного ворожого авіаз'єднання на німецький конвой (про що повідомлялось учора), наші успіхи, за остаточними даними, піднялись до 8 збитих ворожих бомбовиків і торпедоносців. Одно власне судно затонуло; залого його вдалось по більшості врятувати.

16-VI-43 р.

На Східному фронті відбито численні ворожі наскоки в районі Орла.

Важка армійська артилерія обстрілювала з добрим успіхом військово-важливі споруди в Ленінграді.

Вчора загони швидких німецьких бойових літаків продовжували атаки проти скупчення суден перед Пантеллерією. Вони потопили 2 великі десантні судна, пошкодили багато інших і тяжко влучили один винищувач. Навіть у портовах спорудах виникли великі пожежі. Один власний літак не повернувся. Ворог втратив на Середземному морі 23 літаки.

Із 7 пошкоджених транспортних суден, про які сповіщалося 15. червня, за остаточними відомостями, затонуло 3 ворожі транспортери разом на 9.000 брт.

У Ла-Манші охоронні судна військового флоту збили 5 літаків із атакуючого ворожого авіагону.

Останньої ночі поодинокі ворожі літаки перелітали північну територію Райху і скидали бомби, які спричинили лише незначні пошкодження.

В ніч на 16. червня швидкі німецькі бойові літаки бомбили поодинокі об'єкти у Південно-східній Англії.

ГПУ та Катин.—Сенсаційна знахідка в актах Смоленського ГПУ

Коли німецькі частини зайняли місто Смоленськ, почастило врятувати велику частину актів в будинку ГПУ та перевезти їх в інше місце. На основі заяв населення, за якими відкрито замордування більше чим 12.000 польських офіцерів у Катинському лісі, компетентні органи перевели докладний перегляд всіх актів ГПУ, які привезено зі Смоленська. Перевірювання це триває і вже дотепер дало дуже цікаві наслідки.

Знайдені акти, які віддано до перегляду в оригіналі великому колу осіб з Німеччини та закордону, депо висвітлюють трагедію Катини. З них виявляється, що т. зв. народний комісаріат внутрішніх справ для Смоленської округи в зв'язку з народним комісаріатом внутрішніх справ у Москві, а саме з головним управлінням державної безпеки—як від кількох літ називається давніша ЧК та ГПУ—займалися від осені 1939 року долею польських офіцерів.

В актах Смоленського ГПУ знаходяться, м. ін., великі листи прізвищ польських офіцерів, лікарів та військових священників, які попали у совєтський полон. М. ін., з тих актів виявляється, що багатьох польських офіцерів змушувало до ручних робіт в лагерьх для большевиків, а якщо «окреме поступовання» не приводило до жадного успіху, то такого офіцера «ліквідувано», щоб він не міг пізніше говорити про домагання, які йому поставлено.

ІІІ відділ головного управління державної безпеки при народному комісаріаті внутрішніх справ у Смоленську намагався знайти таких польських офіцерів, які добре знали англійську та французьку мови, щоб зробити їх військовими шпигунами в Англії та ЗДА. Багато офіцерів, яких прізвища знайдені в листах ГПУ, знайдено пізніше у масових могилах біля Катини.

Німецька молодь в Райху працює радісно для перемоги

Багато братів і батьків німецької молоді стоять тепер на фронті, захищаючи батьківщину зі зброєю в руках і дбаючи за те, щоб Європа остаточно була звільнена від привиду большевизму. В думках кожного німецького хлопця про тих хоробрих людей, які день за днем ризикують своїм життям на воді, на землі і в повітрі, щоб в майбутньому всі народи Європи могли мирно працювати. Багато з цих хлопців бажали б самі взяти гвинтівку, щоб іти в бій.

Але це їм ще не дозволено, всі вони повинні почати вчитися й працювати, вони повинні спочатку вирости й стати міцними, тоді й їм буде дозволено стати солдатами Райху. Виходячи з цього бажання допомагати у звільненні Європи, хлопці Німеччини шукають собі зайняття, через які вони можуть приймати участь у цій величезній боротьбі. Не гвинтівки, або ручні гранати, не гармати і міни стали їхньою зброєю, вони беруть лопата на плече, виходять на село, щоб допомогти селянам обробляти поле.

Таким чином, ми влітку бачимо скрізь в чудовій Німеччині на полях і луках (в се-

лах) здорових німецьких хлопців, які добросовісно явилися на польові роботи під час своїх канікул. Вони приходять до окремих селян, живуть з ними, їдять з ними за одним столом і працюють з ними на полях. Один хлопець, як тракторист, веде тягач, інший допомагає косити хліб, третій сидить на великій гарбі, щоб скоріше відвезти хліб у комору селянина.

Але не всі досить великі і здорові, щоб виконати всю відносно важку роботу. Проте й малі не хотять відставати. Вони напевно знають, що Німеччина переможе своїх зорогів, і їм соромно, що вони ще не можуть стати солдатами. Тоді вони міркують так і сяк, що вони могли б зробити для перемоги. Раптом одному спадає така думка і він каже: «Я знаю щось: ми будемо ходити в поля і в ліс, щоб там збирати трави для лікування. А з них робитимуть ліки і чаї для поранених у лазаретах, щоб вони скоріше видужали». Всі інші хлопці, звичайно, палять бажанням приймати участь і уже на наступний день вони збираються, найстарший з них бере на себе командування, й вони відправляються, щоб старанно збирати. Коли вони вве-

чері стомлені повертаються додому, то вони ще швиденько йдуть на горіще, щоб висунити траву. Але найкращий момент той, коли вони після доброї праці одного чудового дня можуть іти до аптеки, щоб здати там свої лікувальні трави, й щасливі й горді тим, що вони в добровільній праці могли допомогти солдатам.

Іноді в Німеччині провадиться збір паперу і старого одягу або заліза, міді та інших металів. І знову молодь добровільно пропонує свої послуги, щоб збирати ці речі з окремих будинків.

А потім одного разу дома відкриваються двері, батько приїхав з фронту на відпочинок. Всі дуже радіють. Спочатку батько мусить розповісти про свої переживання. Всі уважно слухають. Але потім і його діти починають розповідати про те, як вони працювали, що робили, як вони допомагали селянам і як вони теж дбали про те, щоб солдати одержали гарну і достатню їжу.

Так працюють тисячі тисяч німецьких хлопців і дівчат під час канікул в добровільній праці на селі, щоб допомагати будувати гарне й велике майбутнє.

На оновленій землі

Торохтить віз, а кругом зеленіють поля, і буває пишна пороста. Проїжджаємо дільницю першої групи, приїмаючи на ділянку п. Бершадського. Аж он ген-ген майорить його постать; він оре під чорний пар.

Під'їжджаємо, вітаємось... «Як тільки вишло розпорядження про новий земельний лад,—говорить п. Бершадський,—я і декілька хліборобів заснували хліборобську спілку, працювали багато, вперто і настирливо—все віддавали праці.

Наслідок вийшов непоганий, зняв 120 пудів з га, здав повністю поставку. На цей рік взяв більше землі і, як бачите, обробив, працюю на звільненій землі «для загального добра», маю четверо коней, реманент, обробив 17 га».

Оглядаємо дільницю. Кругом відчувається дбайлива рука господаря, видно старанність і уміння. Немов по шнурочку, посилено, милається око, радіє душа, чудовий схід обіцяє гарний наслідок.

Літні посадки картоплі

Основним завданням літніх посадок картоплі є боротьба з вирожденням посадкового матеріалу ранніх та середніх сортів картоплі. Одною з причин низьких урожаїв картоплі в південній смузі України є вирождення посадкового матеріалу картоплі.

Найголовнішою причиною вирождення картоплі ранніх та середніх сортів у південних районах України є висока температура ґрунту і повітря під час розвитку молодих клубнів і вплив високої температури на пробудженні вічка клубнів.

Досліди показали, що при посадці картоплі наприкінці травня, на початку липня основна маса клубнів розвивається у вересні. Температура у вересні значно нижча, ніж у липні й серпні, а повітря в цей час вогніше. Такі умови найсприятливіші для розвитку здорових невироджених клубнів картоплі. Збирання врожаю клубнів від літніх посадок провадиться наприкінці жовтня, тому то після збирання клубні легко зберігатися до весни при пониженій температурі. Літні посадки картоплі середньо-ранніх сортів слід провадити між 25 та 28 червня.

До яровизації посадкового матеріалу картоплі слід приступити за 15-20 днів до початку посадки. Яровизація потрібна для того, щоб якнайшвидше мати сход картоплі. Правильно з'яровизовані клубні картоплі дадуть навколо кожного паростка маленькі зародки коріння. З'явлення на яровизованих клубнях міцної кореневої системи вже на 3-4 день після посадки дасть змогу рослинам картоплі краще використовувати наявний запас вологи.

Перед початком яровизації картоплі її слід перебрати, відібрати гнилу, щоб запобігти можливому загнізванню здорової та обламаної білі паростки.

Перебрану картоплю розсіпають у прохолодному світлому, провітрюваному приміщенні (краще під дахом) тонким шаром в 1-2 клубня для яровизації. Щоб паростки на клубнях були міцніші, бажано на 10

Хочеться також відмітити і роботу п. Щербо. Як керівник артілі «Победа», він старанно обробив артілю землю, засіявши і засадивши її. Водночас взявши і собі наділ землі, він обробив його ретельно і зміло, його ділянка також звертає на себе увагу.

«Чого вимагає земля від господаря, щоб дати добрий врожай?»—запитаємо ми. Посміхнувшись, п. Бершадський говорить: «Насамперед і основне—це ввіла, повсякденна настирлива праця, треба знати, коли і де що посіяти і як виротати. Велике значення має тяглова сила і справність реманенту. Цим всім ми повністю забезпечені».

Сонце падає за пруг. Перавертається. Процаємось. «Приїдьте до нас на живня, побачите наслідок нашої праці, та й в'язати вас навчимо». Коні рушили, заторохтів віз. Землю огорнули сутінки, зашепотіли виви, оновлюючи чудову казку степу.

А. К.

Відвідини в таборі українських робітниць

Один видатний український журналіст ось так описує свої враження від відвідин українських робітниць, що працюють в одному німецькому заводі у Вестфалії:

На рівній площі колишнього спортивного майдану заводу стоять рівнобіжно до себе два великі бараки. Вулиця, яку вони творять, веде до плававального басейну, який вже від року належить до українських робітниць та який надає цілості подиху комфорту. Решту бараків розташовано далеко на периферії великого заводу. На схід тягнеться хвилястий терен, порослий деревами, який дає гарний вигляд на широкий краєвид, а на обрії відтіняються загібною лінією вершині гір.

Тепер, перед полуднем, в таборі тихо. Газас багатьох верстатів доходить сюди приглушений. Недалеко стоїть старовинний цегляний будинок з вишарпаніми кольорово-німецько-латинським написом на фронтальній стіні над великою входною брамою: «Молися і працюй», а при цьому рік 1794. З току та стаянь повстало тут велике спільне приміщення ще тоді, коли велике підприємство мало тут свій спортивний майдан. Тепер у коморі зберіга-

ються припаси для кухні українців.

Дві з них, які там прибирали, виходять нам назустріч. Вони одягнені у гарно скроєні комбінезони з темносинього полотна. У таборі тепер понад 300 жінок та дівчат, а в найближчому часі приїде ще приблизно 60. Майже всі вони ходять, легко гоїдаючись. Їх хід не має нічого повзучого, він скоріше пружкий, а їхні здебільшого широко відкриті очі дивляться на відвідувачів з здивування, цікавості, з легким збентеженням та приязню.

Одна частина бараку—це денне приміщення. Скромно влаштоване, має душ, умивальні й туалети. Над одним басейном стоїть модела робітниця, яка саме закінчила нічну службу, та завзято чистить собі зуби. У малій крамничці біля їдальні лежить гора шіточок та порошок до зубів у малих паперових торбинках, які завжди мають покушків.

Більші кімнати бараку перегороджені на дві частини високими, у зріст людини, ширмами, за якими стоять ліжка. Частина ліжок зайнята: ось тут одна ясна, а там темна голівка притулилася до подушки. Це робітниця нічної служби; вони

недавно майже самі себе перевершили, давши таку продукцію, що керівництву і не снилось про неї. На їхніх ліжках поприсядали жінки та дівчата. Вони саме прокинулись. Через неслівність прозирає цікавість, вони натягають накривала аж по бороду та слідкують за відвідувачами великими очима зза розвинених високих щік.

Підлога чисто вимита піском, чистішою не може бути. Деякі українки привезли з собою власну постіль, міцні вишивані покривала, інші—килими і матраци. Там, де у великому приміщенні стоять столи та стільці, все прикрашено та зроблено привітливішим простими засобами.

Від кутків до лампи висять гірлянди з кольорового паперу, на стінах розміщені кольорові листівки, образки з німецьких часописів, мандоліна та гітара. Українки самі прибирають житлові та спальні приміщення. Це роблять спеціально визначені для цього жінки. Власне виявилось, що ті жінки та дівчата мають інстинктову відразу до зміни місця праці. Через те вони роблять враження, що вони не вдоволені своєю працею.

Більшість з них, працюючи, нічогісенько, крім своєї праці, не знає, вони майже не оглядаються, коли їх хтось контролює, або дивиться на них. Вони працюють з враженою самосвідомістю, з якою відпочивають, їдять, творять, а у вільних хвиликах налагоджують свої приватні справи, починаючи від писання—що 14 днів одна картка, яка мандрує майже 4 тижні до свого дому, або до рідних і приятелів в інших таборах Німеччини—та кінчаючи на прогулянках малими групами, або відвідинах театру, чи ведільних танцях у великій їдальні.

Найтяжчі бомби у монтажні зали

Сильні з'єднання німецьких бойових літаків вистартували знов вночі на 7 червня до нальоту на завод танків «Молотов» у місті Горький. У пізній вечірній годині до самої майже півночі падали бомби всякого калібру у намічений терен, який так був освітлений світляними бомбами, що виразно можна було пізнати всі подробиці.

До цього також дуже добра

для льоту погода при цілком безхмарному небі улегшала орієнтацію. Різні монтажні зали знов влучено найтяжчими бомбами.

Образ наслідків обох перших нальотів на завод танків показує, що цілком згоріли дві великі монтажні зали й одна ковальська майстерня, тоді як інші зали та будинки заводу також влучено багатьма тяжкими бомбами.

Агроном ДЕМЧЕНКО.

ДРУК І ВИДАВНИЦТВО:
Друкарня і редакція, Олександрія,
Управська, 57. Завдукарнею
К. Юрченко. Відповідальний редактор
О. фон-Зорг.
Тепер діє прейскурант № 1.